32000R2658

L 304/3 *EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS* 2000 12 5

# KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2658/2000
## 2000 m. lapkričio 29 d.
## dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo specializacijos susitarimų grupėms

**(tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1971 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2821/71 dėl Sutarties 85 straipsnio 3 dalies taikymo kai kurioms susitarimų, sprendimų ir suderintų veiksmų rūšims ([1]) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Austrijos, Suomijos ir Švedijos Stojimo aktu, ypač į jo 1 straipsnio 1 dalies c punktą,

paskelbusi šio reglamento projektą ([2]),

pasikonsultavusi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominuojančių padėčių patariamuoju komitetu,

kadangi:

(1) Reglamentas (EEB) Nr. 2821/71 įgalioja Komisiją taikyti Sutarties 81 straipsnio 3 dalį (ex 85 straipsnio 3 dalį) nustatant tam tikras susitarimų, sprendimų ir suderintų veiksmų rūšis, kurios patenka į 81 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, kurių objektas yra specializacija, įskaitant susitarimus, būtinus jai pasiekti,

(2) Laikydamasi Reglamento (EEB) Nr. 2821/71, Komisija priėmė 1984 m. gruodžio 19 d. Reglamentą (EEB) Nr. 417/85 dėl Sutarties 85 straipsnio 3 dalies taikymo specializacijos susitarimų rūšims ([3]) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2236/97 ([4]). Reglamento (EEB) Nr. 417/85 galiojimo laikas baigiasi 2000 m. gruodžio 31 d.

(3) Naujas reglamentas turėtų atitikti du reikalavimus - užtikrinti efektyvią konkurencijos apsaugą ir suteikti įmonėms pakankamą teisinį saugumą. Siekiant šių tikslų, turėtų būti atsižvelgiama į poreikį kiek įmanoma, supaprastinti administracinę priežiūrą ir teisinę bazę. Iki tam tikros įtakos rinkoje lygio, taikant 81 straipsnio 3 dalį, apskritai galima daryti prielaidą, kad teigiamas specializacijos susitarimų poveikis nusvers neigiamą poveikį konkurencijai.

(4) Reglamentas (EEB) Nr. 2821/71 reikalauja, kad išimtis suteikiantis Komisijos reglamentas nustatytų susitarimų, sprendimų ir suderintų veiksmų rūšis, kurioms jis taikomas, nurodytų apribojimus arba sąlygas, kurios gali ar kurių negali būti susitarimuose, sprendimuose ir suderintuose veiksmuose, ir nurodytų tas sąlygas, kurios turi būti susitarimuose, sprendimuose ir suderintuose veiksmuose, arba kitas sąlygas, kurios turi būti tenkinamos.

(5) Tikslinga nesilaikyti nuostatos išvardinti sąlygas, kurioms gali būti taikomos išimtys, ir daugiau dėmesio skirti nustatant susitarimų, kuriems iki tam tikro įtakos rinkoje lygio taikomos išimtys, rūšis bei nurodyti apribojimus ir sąlygas, kurių neturi būti tokiuose susitarimuose. Tai grindžiama ekonominiu požiūriu, kuriuo vertinamas susitarimų poveikis atitinkamai rinkai.

(6) Numatant 81 straipsnio 3 dalies taikymą reglamentu, nebūtina apibrėžti tų susitarimų, kurie gali patekti į 81 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Atskirai vertinant susitarimus pagal 81 straipsnio 1 dalį, turi būti atsižvelgta į keletą veiksnių, ypač į atitinkamos rinkos struktūrą.

(7) Bendroji išimtis turėtų būti taikoma tik tiems susitarimams, dėl kurių galima pakankamai tvirtai daryti prielaidą, kad jie atitinka 81 straipsnio 3 dalies sąlygas.

(8) Susitarimai dėl gamybos specializacijos apskritai padeda tobulinti prekių gamybą ir platinimą, nes atitinkamos įmonės gali sutelkti pastangas tam tikrų produktų gamybai ir taip vykdyti efektyvesnę veiklą bei tiekti pigesnius produktus. Susitarimai dėl paslaugų teikimo specializacijos iš esmės taip pat gali būti laikomi duodančiais panašių pagerinimų. Galima tikėtis, kad, esant veiksmingai konkurencijai, vartotojai gaus nemažą dalį iš to atsirandančios naudos.

(9) Tokie pranašumai gali atsirasti ir dėl susitarimų, pagal kuriuos vienas rinkos dalyvis nustoja gaminti tam tikrus produktus arba teikti tam tikras paslaugas kito dalyvio naudai („vienašalė specializacija“), dėl susitarimų, pagal kuriuos kiekvienas dalyvis nustoja gaminti tam tikrus produktus arba teikti tam tikras paslaugas kito dalyvio naudai („abipusė specializacija“) ir dėl susitarimų, pagal kuriuos dalyviai imasi bendrai gaminti tam tikrus produktus arba teikti tam tikras paslaugas („bendra gamyba“).

([1]) OL L 285, 1971 12 29, p. 46.
([2]) OL C 118, 2000 4 27, p. 3.
([3]) OL L 53, 1985 2 22, p. 1.
([4]) OL L 306, 1997 11 11, p. 12.

(10) Kadangi vienašalės specializacijos susitarimams, sudarytiems tarp nekonkuruojančių įmonių gali būti suteikta bendroji išimtis, numatyta 1999 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2790/1999 dėl Sutarties 81 straipsnio 3 dalies taikymo vertikalių susitarimų ir suderintų veikssmų rūšis [1], šis reglamentas taikomas vienašalės specializacijos susitarimams, sudarytiems tik tarp konkuruojančių įmonių.

(11) Visi kiti įmonių tarpusavio susitarimai dėl sąlygų, pagal kurias jos specializuojasi gaminant prekes arba teikiant paslaugas, turėtų patekti į šio reglamento taikymo sritį. Bendroji išimtis taip pat turėtų būti taikoma specializacijos susitarimų nuostatoms, kurios nėra pirminis tokių susitarimų objektas, bet yra tiesiogiai susijusios su jų įgyvendinimu ir jiems būtinos, bei tam tikriems pirkimo ir pardavimo susitarimams.

(12) Siekiant užtikrinti, kad nauda iš specializacijos būtų gaunama nė vienai šaliai nepaliekant mažėjančios produkcijos rinkos, vienašalės ir abipusės specializacijos susitarimai į šio reglamento taikymo sritį turėtų patekti tik tais atvejais, kai jie numato tiekimo ir pirkimo įsipareigojimus. Šie įsipareigojimai gali, bet nebūtinai turi būti išimtinio pobūdžio.

(13) Galima daryti prielaidą, kad tais atvejais, kai dalyvaujančioms įmonėms tenkanti atitinkamos rinkos dalis neviršija 20 %, šiame reglamente nurodyti specializacijos susitarimai apskritai padės didinti ekonominę naudą masto ekonomijos ar apimties, arba geresnių gamybos technologijų forma, kartu leisdami ir vartotojams gauti pakankamą iš to gaunamos naudos dalį.

(14) Šiuo reglamentu neturėtų būti teikiamos išimtys susitarimams, kuriuose yra apribojimų, kurie nėra būtini pirmiau nimėtiems teigiamiems rezultatams pasiekti. Iš esmės tam tikriems griežtiems antikonkurenciniams suvaržymams, susijusiems su kainų trečiosioms šalims nustatymu, gamybos ar pardavimo apimties apribojimu ir rinkų arba pirkėjų dalijimusi, neturėtų būti taikoma šiuo reglamentu nustatyta bendroji išimtis, nepaisant atitinkamoms įmonėms tenkančios rinkos dalies.

(15) Šiuo reglamentu numatytas rinkos dalies ribojimas, išimčių nesuteikimas tam tikriems susitarimams ir sąlygos paprastai užtikrina, kad susitarimai, kuriems taikoma bendroji išimtis, nesudaro sąlygų juose dalyvaujančioms įmonėms panaikinti konkurencijos didelėje atitinkamų produktų ar paslaugų rinkos dalyje.

(16) Tam tikrais atvejais, kai susitarimai, patenkantys į šio reglamento taikymo sritį, vis dėlto turi poveikį, nesuderinamą su Sutarties 81 str. 3 dalimi, Komisija gali atšaukti bendrosios išimties taikymą

(17) Siekiant palengvinti specializacijos susitarimų sudarymą, kurie gali turėti poveikio dalyvaujančių įmonių struktūrai, šio reglamento galiojimo laikas turėtų būti 10 metų.

(18) Šis reglamentas nepažeidžia Sutarties 82 straipsnio taikymo.

(19) Pagal Bendrijos teisės viršenybės principą, jokios priemonės, kurių buvo imtasi pagal nacionalinę konkurencijos teisę, neturėtų paveikti Bendrijos konkurencijos taisyklių ar bet kurių kitų priemonių, nustatytų įgyvendinant šias taisykles, įskaitant šį reglamentą, vienodo taikymo bendrojoje rinkoje.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

*1 straipsnis*

**Išimtys**

1. Vadovaujantis Sutarties 81 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgiant į šio reglamento nuostatas, šiuo reglamentu pareiškiama, kad 81 straipsnio 1 dalis netaikoma toliau nurodytiems, tarp dviejų ar daugiau kaip dviejų įmonių (toliau - šalių) sudarytiems susitarimams, susijusiems su sąlygomis, kuriomis tos įmonės specializuojasi gamindamos produktus (toliau - specializacijos susitarimai):

a) vienašalės specializacijos susitarimams, pagal kuriuos viena šalis sutinka nutraukti tam tikrų produktų gamybą arba atsisakyti tuos produktus gaminti ir pirkti juos iš konkuruojančios įmonės, o konkuruojanti įmonė sutinka tuos produktus gaminti ir tiekti; arba

b) abipusės specializacijos susitarimams, pagal kuriuos dvi ar daugiau šalių tarpusavy susitaria nustoti arba atsisakyti gaminti tam tikrus, bet skirtingus produktus ir šiuos produktus pirkti iš kitų šalių, kurios sutinka juos tiekti; arba

c) bendros gamybos susitarimams, pagal kuriuos dvi arba daugiau šalių susitaria tam tikrus produktus gaminti bendrai.

Ši išimtis suteikiama tokiu mastu, kiek tokiuose specializacijos susitarimuose yra konkurencijos apribojimų, kurie patenka į Sutarties 81 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta išimtis taip pat yra taikoma specializacijos susitarimuose esančioms nuostatoms, kurios nėra pirminis tokių susitarimų objektas, bet yra tiesiogiai susijusios su jų įgyvendinimu ir jiems būtinos, pvz., susijusioms su intelektinės nuosavybės teisių perdavimu arba naudojimu.

[1] OL L 336, 1999 12 29, p. 21.

Tačiau šios straipsnio dalies pirma pastraipa netaikoma nuostatoms, kurių objektas sutampa su konkurencijos apribojimų, išvardintų 5 straipsnio 1 dalyje.

*2 straipsnis*

**Sąvokos**

Šiame reglamente:

1. „Susitarimas“ - tai susitarimas, įmonių asociacijos sprendimas arba suderintas veiksmas.

2. „Dalyvaujančios įmonės“ - tai susitarimo šalimi esančios įmonės ir atitinkamos su joimis susijusios įmonės.

3. „Susijusios įmonės“ - tai:

   a) įmonės, kuriose susitarimo šalis tiesiogiai ar netiesiogiai:

      i) turi daugiau kaip pusę balsavimo teisių, arba

      ii) turi teisę skirti daugiau kaip pusę priežiūros įstaigos, valdančiosios tarybos arba tai įmonei juridiškai atstovaujančių organų narių, arba

      iii) turi teisę tvarkyti tos įmonės reikalus.

   b) įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai susitarimo šalies atvilgiu turi a punkte išvardintas teises ar įgaliojimus;

   c) įmonės, kuriose b punkte nurodyta įmonė tiesiogiai ar netiesiogiai turi a punkte išvardintas teises ar įgaliojimus;

   d) įmonės, kuriose susitarimo šalis kartu su viena ar daugiau kaip viena iš a, b ar c punktuose nurodytų įmonių arba kuriose dvi ar daugiau iš tokių įmonių bendrai turi a punkte išvardintas teises ar įgaliojimus;

   e) įmonės, kuriose a punkte išvardintas teises ar įgaliojimus kartu turi:

      i) susitarimo šalys arba a-d punktuose nurodytos atitinkamos su jomis susijusios įmonės, arba

      ii) viena ar daugiau susitarimo šalių arba viena ar daugiau iš a-d punktuose nurodytų su jomis susijusių įmonių ir viena ar daugiau trečiųjų šalių.

4. „Produktas“ - tai prekė ir (arba) paslauga, įskaitant tarpines prekes ir (arba) paslaugas bei galutines prekes ir (arba) paslaugas, išskyrus platinimo ir nuomos paslaugas.

5. „Gamyba“ - tai prekių gamyba arba paslaugų teikimas, įskaitant gamybą pagal subrangos sutartį.

6. „Atitinkama rinka“ - tai atitinkama prekės ir geografinė rinka (rinkos), kuriai (kurioms) priklauso produktai, dėl kurių sudaromas specializacijos susitarimas.

7. „Konkuruojanti įmonė“ - tai įmonė, veikianti atitinkamoje rinkoje (faktinė konkurentė) arba įmonė, kuri, atsižvelgdama į realias sąlygas, imtųsi reikalingų papildomų investicijų arba atsisakytų kitų būtinų išlaidų, kad galėtų patekti į atitinkamą rinką reaguodama į nedidelį ir nuolatinį santykinių kainų didėjimą (potenciali konkurentė).

8. „Išimtinio tiekimo įsipareigojimas“ - tai įsipareigojimas tiekti specializacijos susitarimo produktą ne bet kuriai kitai konkuruojančiai įmonei, o tik susitarimo šaliai.

9. „Išimtinio pirkimo įsipareigojimas“ - tai įsipareigojimas pirkti specializacijos susitarimo produktą tik iš šalies, kuri pagal susitarimą sutinka jį tiekti.

*3 straipsnis*

**Pirkimo ir pardavimo susitarimai**

1 straipsnyje numatyta išimtis taip pat taikoma tais atvejais, kai:

a) pagal vienašalės ar abipusės specializacijos susitarimą arba bendros gamybos susitarimą šalys prisiima išimtinio pirkimo ir (arba) išimtinio tiekimo įsipareigojimą, arba

b) šalys savarankiškai neparduoda produktų, kurie yra specializacijos susitarimo objektas, bet nustato bendrą platinimą arba susitaria paskirti trečiąją šalį išimtiniu arba neišimtiniu platintoju pagal bendros gamybos susitarimą, jeigu ta trečioji šalis nėra konkuruojanti įmonė.

*4 straipsnis*

**Rinkos dalies riba**

1 straipsnyje numatyta išimtis taikoma su sąlyga, kad dalyvaujančių įmonių bendra rinkos dalis neviršija 20 % atitinkamos rinkos.

*5 straipsnis*

**Susitarimai, kuriems netaikomos išimtys**

1. 1 straipsnyje numatyta išimtis netaikoma susitarimams, kurių objektas, tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu su kitais nuo šalių priklausančiais veiksniais, yra:

a) kainų nustatymas parduodant produktus trečiosioms šalims;

b) gamybos ar pardavimų apimties ribojimas; arba

c) dalijimasis rinkomis ar klientais.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma:

a) nuostatoms dėl sutarto produktų kiekio vienašalės ar abipusės specializacijos susitarimų kontekste arba dėl bendros gamybinės įmonės pajėgumo ir produkcijos apimties nustatymo bendros gamybos susitarimo kontekste;

b) pardavimų planinių užduočių nustatymui ir kainų, kurias bendra gamybinė įmonė nustato savo tiesioginiams pirkėjams, nustatymui 3 straipsnio b punkto kontekste.

*6 straipsnis*

**Rinkos dalies ribos taikymas**

1. Taikant 4 straipsnyje numatytą rinkos dalies ribą, laikomasi šių taisyklių:

a) rinkos dalis apskaičiuojama pagal pardavimų rinkoje vertę; jei nėra pardavimų rinkoje vertės duomenų, atitinkamai įmonei priklausančiai rinkos daliai nustatyti gali būti naudojami įvertiniai duomenys, grindžiami kita patikima rinkos informacija, įskaitant pardavimų rinkoje apimtis;

b) rinkos dalis apskaičiuojama pagal prieš tai ėjusių kalendorinių metų duomenis;

c) rinkos dalis, kuri priklauso 2 straipsnio 3 punkto e papunktyje nurodytoms įmonėms, yra po lygiai padalijama kiekvienai įmonei, turinčiai teises ar įgliojimus, išvardintus 2 straipsnio 3 punkto a papunktyje.

2. Jei 4 straipsnyje nurodyta rinkos dalis iš pradžių neviršija 20 %, bet vėliau padidėja pasiekdama šią ribą, bet neviršydama 25 %, 1 straipsnyje numatyta išimti taikoma dar dvejus iš eilės einančius kalendorinius metus po tų metų, per kuriuos 20 % riba buvo pirmą kartą viršyta.

3. Jei 4 straipsnyje nurodyta rinkos dalis iš pradžių neviršija 20 %, bet vėliau padidėja viršydama 25 %, 1 straipsnyje numatyta išimtis taikoma dar vienerius kalendorinius metus, einančius po tų metų, per kuriuos 25 % riba buvo pirmą kartą viršyta.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalimis negalima vienu metu naudotis taip, kad būtų viršytas dviejų kalendorinių metų laikotarpis.

*7 straipsnis*

**Atšaukimas**

Laikydamasi Reglamento (EEB) Nr. 2821/71 7 straipsnio, Komisija gali atšaukti šio reglamento taikymą tuo atveju, kai savo pačios iniciatyva arba valstybės narės ar teisėtą interesą turinčio fizinio ar juridinio asmens prašymu ji nustato, kad kuris nors susitarimas, kuriam taikoma 1 straipsnyje numatyta išimtis, vis dėlto turi poveikį, kuris yra nesuderinamas su Sutarties 81 straipsnio 3 dalyje nustatytomis sąlygomis, ypač tais atvejais, kai:

a) tuo susitarimu nepasiekiama pagerinimo arba vartotojai negauna tinkamos naudos dalies, arba

b) specializacijos produktai bendrojoje rinkoje arba didelėje jos dalyje veiksmingai nekonkuruoja su tapačiais produktais arba produktais, vartotojų laikomais lygiaverčiais pagal savo savybes, kainą ir paskirtį.

*8 straipsnis*

**Pereinamasis laikotarpis**

Sutarties 81 straipsnio 1 dalyje nustatytas dradimas nuo 2001 m. sausio 1 d. iki 2002 m. birželio 30 d. netaikomas 2000 m. gruodžio 31 d. jau galiojantiems susitarimams, kurie neatitinka šiame reglamente numatytų išimties suteikimo sąlygų, bet atitinka išimties suteikimo sąlygas, numatytas Reglamentu (EEB) Nr. 417/85.

*9 straipsnis*

**Galiojimo laikas**

Šis reglamentas įsigalioja 2001 m. sausio 1 d.

Jo galiojimo laikas baigiasi 2010 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2000 m. lapkričio 29 d.

*Komisijos vardu*

Mario MONTI

*Komisijos narys*